

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 197, éjjel 488. Sürgőncím: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 NOVEMBER 13.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 150 dinár, vasárnapként 2 dinár.

Bombarobbanás a noviszádi Templomudvarban -- Kisleány-kereskedelem Noviszádon Letartóztatták az egyik keritőnőt -- A budapesti kuria leszállította Benicky büntetését Jugoszláv-magyar gazdasági tárgyalás folyik Budapesten

ROVÁS

Pribicsevics Szvetozárt, a vojvodinai magyarság előtt is mulhatatlan emlékü egykori közoktatásügyi minisztert három napra kitiltották a parlament üléseiről. Meg kell állapítanunk, hogy az egykor teljhatalmu miniszter most bizonyos fokig joggal erőltette a hangsúlyait, amikor rendkívül erélyesen tiltakozott egy kissé különös elnöki rendreutasítás ellen. Mégis, be kell látnia Pribicsevics urnak, hogy nem jó kiabálni, valahányszor az embert valami méltánytalanság éri. Képzeld el a miniszter ur, mennyit kellett nekünk nyelni, amíg ő intézte a kisebbségek közoktatásügyét...

A palánkai brutális rendőrök közül négy felett tegnapelőtt hozott ítéletet a novisadi törvényszék. A jámbor és kétségtelenül ártatlan palánkai polgároknak számozatlanul kiosztott pofonok, hasbarugások és orronöklözések után nem is tartjuk soknak azt a néhány hónapot, amely idő alatt az ambiciózus rendőrök közrendeseti működése négy fal közé lesz kénytelen szorítkozni. Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy a négy ítélet után még csak most várja a főtárgyalást Palánka igazi réme, Krnyac rendőrorvezető ur, akkor elképzeltetjük, hogy egyidőben kik és milyen módokon igyekeztek biztosítani a békés község rendjét és csendjét.

Nincsiccs külügyminiszter — ezen már nem lehet változtatni, — formálisan is sajnálkozását fejezte ki — nem a trieszti, hanem — a zagrebi események miatt. A farkas és a bárány meséje sohasem változik meg, de ezerszer megismétlődik. A külügyminiszteri beszéd pedig eszünkbe juttatja azokat a mi bőrünkre elkövetett atrocitásokat, amelyek után mi is jónak láttuk sietve bocsánatot kérni...

Kisebbségi élet... Az elmúlt napok egyikén jelentettük, hogy Románia volt belügyminisztere és egyik legkitűnőbb publicistája Costa Foru a legközelebb megjelenő *kötetében* Európa nyilvánossága elé fogja tárni azokat a szörnyűségeket, amelyekkel az erdélyi román sziguranca gyöttri évek óta Erdély magyar és német kisebbségeit. Csodálkozunk azon, hogy Costa Foru csak a sziguranccáról beszél. Mi tudjuk, hogy ezen a téren vannak érdemei a román csendőrségnek is. Az erdélyi sajtó a rémségek sorozatát tárja fel mindannak. Innét messziről is meg vagyunk győződve arról, hogy Costa Foru első kötetének megjelenése után a sziguranca és a csendőrség figyelemreméltó teljesítményekkel fognak hozzájárulni a Costa Foru-könyvtár megalapozásához...

Oktavian Goga, Románia legnagyobb költője mondotta, hogy a nemzeti gondolat minden veszélyeztetése nélkül kielégíthető a kisebbségi követelések. Milyen jó nekünk, hogy békében nem köteles hallgatni a Muzsa...

Az olasz ujságírók szövetségének elnökét az olasz fascisták egészen váratlanul eltávolították állásából. A kitűnő férfiuról, aki nem volt hajlandó tudomásul venni a fascista terrort, most oldalas cikkeket írnak főképpen a kül-

földi lapok. A cikkek megállapítják, hogy az ujságírószövetség elnöke nyugalmazott tábornok, aki a háboru alatt Cadorna generalisszimusz legszűkebb vezérkarában szolgált, később pedig egy hadtest élén jelentős sikerekkel operált az osztrák hadsereg ellen. Nem kétséges tehát,

hogy nagyszerű katona (hős?) és hazafi. De akkor, hogy lehet az hogy ma mindenki hős és hazafi, akik akkor, amikor a különböző hazák valóban veszélyben voltak, sehohsem voltak találhatóak? És ma mért nem hazafiak a valódi hősök?

INTERPELLÁCIÓS NAP A PARLAMENTBEN

Lemondott a közoktatásügyi miniszter

Az ellenzék a községi választások kúrsát követeli a kormánytól — Megkezdődött a kormány újjászervezése

Beogradból jelentik: A szkupstina tegnapi ülésén interpellációkat tárgyaltak. A délelőtti féltenegy óraker megnyitott ülésen a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elsőnek Maximovic Bozsa belügyminiszter szólalt fel. Radoszavlyevics Milos dr. interpellációjára válaszolva, amelyet az a Sztragarac község képviselőtestület megválasztása alkalmával tapasztalt törvénytelenések ügyében intézett hozzá. Maximovic Bozsa belügyminiszter szerint a községi előjáró jogosan járt el, amikor betiltotta a választást, mert ezen számos szabálytalanság történt.

Radoszavlyevics Milos nem vette tudomásul a miniszter választát. Utána a délelőtti ülésén még Vuics és Kulovec szólaltak fel különböző községi választásokon történt visszaéléseket téve szóvá.

Az egy óraker berekesztett ülést délután öt óraker folytatták, amikor Milykovic szólalt fel és a boszniai viszonyokat támadva követelte a kormánytól, hogy írja ki a községi választásokat Boszniában.

Lorkovic dr. a horvátországi viszonyokat ecsetelte és követelte, hogy a felosztott községitanácsok helyébe másokat választassanak. A horvát federalista párt vezérének felszólalását sürü közbeszólásokkal zavarták rádcscék. Több ellenzéki szónok felszólalása után, az ellenzék napirendi indítványt tett, amelyben a parlament élénken elítéli a kormány működését, mert az megtartja a községek autonómiáját, követeli a községi választások azonnali megtartását azokon a helyeken ahol még nem voltak választások továbbá ott, ahol a megválasztott községi tanácsokat feloszlatták.

A legszigorubb vizsgálat megindítását követelik a sztragaraci választások ügyében, a községi előjárót pedig büntessék meg a vonatkozó törvények alapján.

A parlament többsége elutasította az ellenzéki napirendi indítványt és az elnökét fogadta el, amelynek értelmében pénteken folytatják a rokkanttörvény részletes vitáját.

Miért mondott le a közoktatásügyi miniszter?

Vukicsevics Velja közoktatásügyi miniszter tegnap délelőtti 11 óraker írásban beadta lemondását, anélkül azonban, hogy ezt megindokolta volna. Délben 12 óraker a királyi palotába ment, ahol Öfelségével is közölte le-

mondását. Délután pedig hosszabban tárgyalt Pasics Nikolával és közölte vele lemondása okait.

A közoktatásügyi miniszter lemondását különféle képen kommentálják. Az ellenzék szerint Vukicsevics Velja lemondása tegnapelőtti audienciájának következménye volt, a kormány pártok tagjai viszont azt állítják, hogy ez a lemondás a kormány rekonstrukció kezdete. Vukicsevics Velja barátai ezzel szemben azt állítják, hogy lemondása azért következett be, mert támadták azon gimnáziumok csökkentését célzó akcióját.

Vukicsevics Velja tegnap délután fogadta a hirlapírókat és nyilatkozott nekik lemondása okairól. Eszerint azért mondott le,

mert a kormány tagjai nem támogatták eléggé tanügyi politikáját, sőt egyes miniszterek határozottan ellenkeztek azt.

Vukicsevics Velja utódját illetőleg még semmi határozottat nem tudni. Sok név van kombinációban, a legnagyobb esélye azonban Trifunovic Misa vallásügyi miniszternek van.

A parlament munkarendje

A szkupstinában tegnap sokat foglalkoztak a parlament legközelebbi munkarendjével. A háznak még e hónapban el kell fogadni az 1925 december 1926 április havi tizenkettőkről szóló javaslatot, mert különben ex-lex állapotba kerülne az ország. A kormány erre való tekintettel sürgetni fogja a rokkanttörvény letárgyalását és így bizonyosra vehető, hogy azt a parlament 4—5 nap alatt elfogadja. Akkor sor kerül a költségvetési tizenkettőkre, amelyeket úgy a pénzügyi bizottság mint a parlament plénuma 4—5 nap alatt elfogad, úgy, hogy az december elsején életbe is léphet.

A költségvetési tizenkettődek megszavazása után rövidebb szünetet kapnak a képviselők, a róm. kath. karácsony előtt azonban még tart néhány ülést a parlament, amely rendszeres munkáját a karácsonyi szünet után kezdi meg. A jövő év elején azonnal tárgyalásra kerül az 1926—1927. évi költségvetés, amelyet még e hó 20-ig a parlament elé terjeszt a pénzügyminiszter.

A szlovén nemzeti kisebbség

Szmodej Fran szlovén néppárti képviselő tegnap este írásbeli interpellációt intézett Trif-

kovics Márkó parlamenti elnökhöz, amiért a washingtoni interparlamentáris konferencián négy szerb és egy horvát képviselő vett csak részt, szlovén pedig egy sem. Ezért megkérdezi az elnököt, hogy mivel indokolja ezen eljárását és milyen elégtételt óhajt adni a megsértett szlovén népnek. Végül megkérdezi, hogy mit hajlandó cselekedni azért, mert Jankovics Velizár a washingtoni konferencián nemzeti kisebbségnek nevezte a szlovéneket.

Határincidens két fuvar szemét miatt

A Tisza nagyobb hatalom a békeszerződésnél — Megváltoztatja a román-csehszlovák határt

A kanyargó Tiszát Máramarosban jó darabon megtették határvonalnak Románia és Csehszlovákia közt. Nagyon unalmas foglalkozás volt ez a Tiszának és elhatározta, hogy csinál egy kis határkiigazítást. Tavaly megtette a Tisza azt, hogy a jobb partján levő földből, amely Csehszlovákiáé, leszakított egy darabot, mintegy öt holdat s odacsapta a balpartjához és gyarapította vele Románia területét. Azonban ugylátszik, megbánta, hogy beleavatkozott a szomszédos állam integritásának ügyébe és az idén Romániától elsodort földet kárpótolta a csehszlovák köztársaságot az elmúlt évi fosztásért.

Ezzel helyre volt állítva a status quo ante. A Tisza azonban mégse fért a bőrébe, azaz a medrébe és elhatározta, hogy egy kis galibát csinál. Hadd legyen egy kis diplomáciai konfliktus. A hatalmas hid alatt, amely a csehszlovák Aknaszlatinát és a román Máramarosszigetet köti össze, jökora szigetet teremtett. Iszapot, földet, kavicsot halmozott össze és kész volt a sziget. A senki szigete. A román gránicsárok kimondták, hogy az új sziget román terület, Aknaszlatina csehszlovák városi tanácsa azonban ezzel szemben Csehszlovákiának vindikálta a szigetet és elhatározta, hogy azt személtérakodó telepnek használja fel. Hogy a birtokbavélt kézfoghatóan dokumentálja, mindjárt át is küldött a szigetre két fuvar szemetet.

Amde a román határőrök nem tréfáltak, a kocsiakat lefoglalták, a fuvarosokat Máramarosszigetre kísérték. Ott aztán a törvényszék fejekint kétezer lejre ítélte őket tiltott határátlépésért. Aknaszlatina ebbe nem nyugszik bele és Benes külügyminiszterhez fordult ebben az ügyben. Ki tudja, meddig tart a diplomáciai bonyadalom? Lehet, hogy bizottság száll ki majd a helyszínre. Akkorára azonban a szélsőséges Tisza esetleg egyszerűen olyan gyorsan eltűntetheti a szigetet, ahogy felépítette. Mit csinálnak aztán a sok teleirt áktával? Bedobhatják a Tiszába.

A magyar parlament ülése

Budapest, nov. 12. A nemzetgyűlés ülését negyed 11 órakor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. A költségvetés vitájának első szónoka ma Szedler Ferenc, aki a csendőrségi és a katonai költségek bírálatával kezdi beszédét. Sokalja az ugynevezett inproductív kiadásokat, de tulsoknak tartja a tisztviselők és nyugdíjasok létszámát is. A javaslatot nem fogadja el.

Utána Viczián képviselő szólal fel és beszédében rendkívül éles bírálat alá veszi a szociáldemokrata pártot. A belügyminiszter arra kötelezte az egyesületeket, hogy legalább évenként egyszer tartsanak közgyűlést. Ezzel szemben a szakszervezetek csak háromévenként tartanak közgyűlést. Ilyen esetben pedig nem lehet egyesülési jogról beszélni, ahol ilyen állapotok vannak, ott abszolutizmus uralkodik és önként felvetődik az a kérdés, érdemes-e ilyen egyesületeket megtartani, ahol csak háromévenként tartanak közgyűlést. Azután állandó közbeszólásoktól kísérve a paritásos munkaközvetítő intézménnyel foglalkozik. A szociáldemokrata párt nem beszélhet a munkások nevében, mert amikor a munkásbiztosítóban több mint nyolcszáz tag van, a szociáldemokrata párt csak száznyolcvanezer tagot számlál. Ez a szám is állandóan csökken, mert a munkásság

kiábrándult a marxizmusból. Ennek igazolására az amsterdami központ titkárnak statisztikai összeállításából hoz fel adatokat. A javaslatot nem fogadja el. Az elnök az ülést félóra felüggeszti.

Szünet után Pejer Károly szólal fel. Azzal kezdi, hogy a nemzetgyűlés munkarendjét csak új választás elrendelésével és pedig titkos szavazás mellett lehet biztosítani. Majd Viczián István felszólalására reflektál. Viczián felszólalása alatt az egységspárt végre megmutatta igazi arcát a szociáldemokratákkal szemben. Visszautasítja Viczián állításait. Viczián azért haragszik a nyomdász szakszervezetre, mert a forradalom után hiába próbált beülni a nyomdászok vagyonába. A nyomdásziparban vannak a legrendezettebb munkásviszonyok, ott senkivel szemben sem alkalmaztak terrort.

Kifogásolja a belügyminiszternek egyes sajtószervekkel szemben hozott büntető rendelkezéseit, mert az ő adatai szerint az utolsó ötéztendő alatt háromszázharminc esetben léptek fel a belügyi hatóságok egyes lapok ellen. Határozati javaslatban követeli, hogy a népjóléti miniszter terjessze be a munkások és egyéb alkalmazottak agkori biztosítására a munkások kötelező munkanélküli biztosításáról, a honvédelmi miniszter terjessze be a katonai büntető perrendtartás reformjáról szóló törvényjavaslatot. Ugyancsak határozati javaslatban követeli, hogy terjessze be a kormány a genfi nemzetközi munkaügyi hivatal eljárásáról szóló nemzetközi egyezményre vonatkozó törvényjavaslatot. A költségvetést nem fogadja el. Az ülés este hat órakor ért véget.

TÜNETÉS A RAPALLÓI SZERZŐDÉS ELLEN

Ismét robbanás reszkettette meg a noviszádi Templom udvart

Az Orjuna szolgálja puskaporos bombát robbantott fel a Vidovdán egy munkatársának biztatására — Mindketőjüket letartóztatta a rendőrség

Tegnap este néhány perccel nyolc előtt hatalmas detonáció reszkettette meg a helvárost, a katolikus templomudvarból pedig láng és füst csapott fel. Nyilvánvaló volt azonnal, hogy a templomudvarban bombarobbanás történt. A robbanás zajára azonnal a Templomudvarba szaladt Kesanszki és Sporics detektív és a Kraija Petra utcában szolgálatot teljesítő 56. számú rendőr. A templomudvarban tartózkodó inasok azonnal közölték a rendőrrel, hogy egy alacsony feketebajuszú ember bombát dobott a katolikus templom falához, azután pedig a Telecski-ucca felé menekült. Az időközben odajött rendőrök üldözőbe fogták a bombamerénylőt és a Telecski ucca 25. számú ház illemhelyén elfogták az egész testében reszkető embert.

Közben a helyszínre érkezett M. Haldzsics Sztanoje rendőrfőkapitány, Rakics Radenko főkapitányhelyettes és Radulovics Dusan ügyeleti kapitány, akik megállapították, hogy a bomba semmilyen kárt nem okozott.

A robbanásról a főkapitány a következőket mondta munkatársunknak: Három nappal ezelőtt bejelentette az Orjuna, hogy mára tüntetést tervez, én ezt betiltottam azzal, hogy az

esetleg mégis megtartandó tüntetést szétverem a vezetőket pedig letartóztatom.

Ma délután hat órakor kisebb csoportokban az utcán jelentkeztek az orjunások, de amikor látták, hogy a rendőrség készenlétben van, a Duna utca irányában eltűntek. Fényolc után robbanást hallottunk a Templomudvarban. Azonnal odasiettünk és Sporics detektív a grafikai munkások otthonában elfogta a tettest Biuklics Márko, az Orjuna szolgálja személyében.

Biuklics Márkó eleinte tagadott, de amikor Szlankamenac rendőrbiztos azt kérdezte tőle, hova tette Orjuna-jelvényét, ami fél óra előtt még gomblyukában volt, bevallotta, hogy papírcsomagba préselt puskaport süttött el.

Arra, hogy kitől kapta a papírbombát, azt mondta, hogy Rapaics Bogolyubtól a Vidovdán szerkesztőjétől. A rendőrség azonnal előállította Rapaicsot, aki tagadott, de amikor szembesítették Biuklicsrel, beismerte tettét. A rendőrség mindketőjüket letartóztatta.

Biuklics Rapaics biztatására azért robbantotta fel a papíros bombát, hogy így tiltakozzon a rapallói szerződés aláírásának ötödik évfordulóján az olaszok erőszakosságai ellen.

A TOLONCOK RÉSZÉRE IS BESZÜNTETTÉK AZ INGYENES UTAZÁSI

Nincs hitel, tehát senkit sem lehet kitoloncolni

A rendőrségi fogdák megtelnek, mert nem lehet a toloncokat elszállítani

A közlekedésügyi miniszter szabadjegyellenes akciója nagy visszhangot keltett az országban. Különösen azoknál, akik mint érdekelt felek jönnek tekintetbe. Nemrég a postaügyi miniszter sértődött meg a közlekedésügyi miniszter intézkedései miatt és egyszerűen kikapcsoltatta a vasuti állomások telefonjait, mert a közlekedésügyi kolléga beszüntette a vasuti vonalokon szolgálatot teljesítő telefonkezelők szabadjegyét. A szabadjegyellenes akció most a közigazgatási adminisztrációra is áterjedt, amely intézkedés kényes helyzetbe hozta a rendőrséget. A miniszter tudniillik egyszerűen beszüntette az ugynevezett hitelezett utazásokat. A rendőrség a hitelezett utazásokat leginkább akkor vette igénybe, amikor toloncokat kellett egyik községből a másikba átszállítani, vagy amikor delikvenseket kellett valamelyik bírósághoz előállítani. A miniszter azonban nem értesítette külön a rendőrhatalóságokat intézkedéséről, hanem egyszerűen a vasuti állomásokat utasította, hogy a hitelezett utazásokat szüntessék be. Így azután megtörtént az az eset, hogy amikor a noviszádi rendőrség egy toloncot akart átszállítani Horvátországba, csak az állomáson értesült arról, hogy a pénztár megtagadta a hitelezett utazásra szóló menetjegy kiadását. Ebből persze nagy ribillió támadt, s miután a rendőrségnek nem állnak rendelkezésre „utazási alapok“ a toloncok részére, a delikvenseket vissza kellett szállítani a rendőrségi fogdába, ahol időközben megöszülhetnek, amíg esetleg egy másik miniszter megváltoztatja elődje intézkedését.

Érdeklődünk a noviszádi rendőrségnél a közlekedésügyi miniszter intézkedése ügyében, ahol megerősítették infomációinkat. Ha például egy körözött tolvajt át kellene szállítani a zágrébi törvényszékhez, a hitel megszüntetése miatt a bíróság intézkedését nem lehet foganatosítani. A fogolynak egyszerűen itt kell maradni, ahol lesheti a kormányváltozást vagy a kabinet lemondását. A rendőrség természetesen tiltakozást jelentett be a miniszter intézkedése ellen és a főispán utján kért orvoslást a lehetetlen állapot miatt.

A toloncoknak és hasonló kaliberű csibészeknek mindenestre jó dolguk van a rendőrségi pihenőhelyen. Államköltségen várják a rendelet megsemmisítését.

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás.
Legújabb függöny, stór s fehéremű minták

KISEBBSÉGEK

(—) **Kossuth Lajos azt üzenté...** Ungvárról érkező jelentés szerint ott a napokban nagyszerű és rendkívül élénken látogatott gyűlést tartott a Magyar Nemzeti Párt. A népgyűlésen a russzinszkói magyarság majdnem összes vezetőférfiai, dr. Kerekes István, dr. Korláth Endre, Egyri Ferenc, Földes János, Gaal Iván, Hokky Károly, Jaczik Miklós és Szabó Lajos plébános mondtak nagy tetszéssel fogadott beszédeket. Zárszó után a gyűlés résztvevői elénekelték a „Kossuth Lajos azt üzenté” kezdetű ismert dalt, amely után remélhetőleg nem fog nemzetgyűlés címén bünvádi eljárás megindulni a gyűlés résztvevői ellen, hiszen Kossuth a csehek szerint szlovák származású...

(—) **A román ellenzék a kommunis-tákkal köt paktumot, amely védi a kisebbségeket is.** Kolozsvárról jelentik: A román lapok jelentései szerint az ellenzéki Nemzeti Párt paktumot kötött a román kommunista párttal. A megegyezés pontjai ezek:

1. Nem ismerik el a liberális alkotmányt és törvényozást.
2. Helyreállítják a dolgozó tömegek és az elnyomott kisebbségek jogait és szabadságait.
3. A megyéket és községeket úgy osztják be, hogy azok etnikai egységeket képezzenek.
4. A megyék és községek teljes autonómiát kapnak.
5. Minden 18 éven felüli lakos nemre való tekintet nélkül községi választójogot nyer, tekintet nélkül arra, hogy mióta tartózkodik az illető községben.
6. A községi tanács azon tagjai, akik nem elég tehetősek, díjazást kapnak.
7. A helyi rendészet a községi és megyei tanácsok jogköre. Községi miliciát kell szervezni a rend és a polgári szabadságok biztosítására.

Ezt a hallatlanul „forradalmi programot” így kommentálja a bukaresti „Viitorul”: „A fenti program kommunista és látható belőle, hogy elkészítők a forradalmat akarják rászabadítani Romániára, az irredenta kisebbségek segítségével s a két lelkiismeretlen ellenzéki párt támogatásával”

(—) **Az állami érdek minden csorbítása nélkül...** Kolozsvárról jelentik: A napokban iktatták be Mizon Christea patriarchat Bukarestben. A fényes ünnepségeken megjelent Majláth Gustáv román. kath. püspök is, aki az ünnepséget követő társaságban hosszabb, beszédet folytatott Románia nagy költőjével, Goga Oktáviánnal. Goga az erdélyi kisebbségekről többek között a következőket mondta:

— Az állami érdek minden veszélyeztetése nélkül ki lehetne elégíteni a kisebbségeket és azt, amit a szerződéses biztosítanak, fenntartás nélkül meg kell és meg lehet adni nekik.

(—) **Magyar lesz a prágai parlament egyik alelnöke.** Kassáról jelentik: A cseh-szlovákiai általános választásokra, amint már megírjuk, a magyar egységet teljes egészében — sajnos nem lehetett megvalósítani, mert a két magyar párt hívei között mélyreható világnézeti különbségek vannak, amelyek kiküszöbölése megheiusult. Mindazonáltal nyilvánvaló az egységes magyar akaratmegnyilvánulás, amennyiben a két magyar jellegű párt között megállapodások történtek a párhuzamos működésre s a Szűllő Géza vezetése alatt levő keresztényszocialista párt, a Magyar Nemzeti Párt ellen és ez viszont a keresztényszocialisták ellen nem fog tevékenységet kifejtteni, sőt közös jelszót vettek fel a választói harchoz: Magyar ember, magyar pártra szavaz!

A Magyar Nemzeti Párt, amelynek teljes címe a német testvérpártokkal kötött paktum alapján: „A gazdák szövetsége, a német iparos-párt, a szlovenszkói németek és a magyarok nemzeti pártja”, a 27-es számú listával veszi fel a választási küzdelmet. Az országos keresztényszocialista párt listájának száma: 4. A kassai, érsekújvári, eperjesi és nagyszombati képviselő és az érsekújvári, eperjesi és turócszentmártoni szenátusi választókerületekben

mind a két párt listát állít. Az ungvári képviselő és szenátori választókerületben a két párt megegyezése szerint a keresztényszocialisták nem adtak be külön listát s itt az összes magyarok a Nemzeti Párt listájára szavaznak. Viszont a beszercebányai, turócszentmártoni és lipótszentmiklósi képviselőválasztási kerületben a keresztényszocialisták listájára szavaznak a Magyar Nemzeti Párt hívei is.

A Magyar Nemzeti Párt vezérei rend-

kivüli fontosságot és gyakorlati előnyt tulajdonítanak annak, hogy a német pártokkal megegyezést létesíthetnek. Ennek az együttműködésnek minden valószínűség szerint az lesz az eredménye, hogy az ellenzéki blokk számaránya folytán a képviselőház egyik alelnöke a németek és magyarok nemzeti pártjából fog kikerülni, ami eleve kizárja az elnökségnek eddig sokszor a magyarok ellen dolgozó taktikáját.

ITÉLET BENICKY ÖDÖN ÜGYÉBEN

A kuria leszállította a büntetést

Egy évi és nyolc hónapi fogházra, 13 millió korona pénzbüntetésre és négy évi hivatalvesztésre ítélte a budapesti kuria Benicky Ödönt

Budapest, nov. 12. A királyi kuria első büntető tanácsa ma délután félkét órakor hirdette ki a sajtó és jogászvilág nagy érdeklődése mellett Ráth Zsigmond kuriai másodelnök elnöklésével ítéletét a Benicky ügyben. A kuria a védő semmisségi panaszát elutasítva, megváltoztatta a királyi tábla ítéletét, amennyiben Benicky Ödönt a hivatalos titok megsértésének vádjára alól felmentette és csupán kormányzósértés és tiltott közlés vétségében mondta ki bűnösnek, amelyért össz büntetésül egyévi és nyolchónapi fogházra, tizenhárommillió korona pénzbüntetésre és kétévi hivatalvesztésre, valamint politikai jogainak ugyanannyi időre való felfüggesztésre ítélte. A kuria a fogházbüntetésből négy hónap és tíz nap vizsgálati fogságot kitöltöttnek vett és Benickyt a fogházban való munka alól felmentette.

Az ítélet indoklásában megállapítja a ku-

ria, hogy Beniczky Ödön a kormányzósértés vétségét elkövette, mert a kormányzó személye sérthetetlen és őt tanuvallomás keretében sem szabad megsérteni, azonban a hivatalos titok megsértésének vétsége alól fel kellett menteni, mert ő a hivatalos titok megtartása alól felmentést kapott és megengedték neki, hogy a Somogyi-Bacsó ügyben a katonai ügyészség előtt megtegye vallomását. Nem kapott azonban Beniczky engedélyt arra, hogy a folyamatban levő bűntényben tett vallomását a nyilvánosság elé vigye, mely ténye által mint az Az Ujság cikkírója a tiltott közlés vétségét követte el. A királyi kuria ez alapon az ítéltábla ítéletét leszállította, mert bár az elsőbíróságnak a súlyosbító körülményre vonatkozó megállapításait magáévá tette ugyan, de enyhítő körülménynek tudta be Beniczky egészségi állapotát.

Jugoszláv-magyar tárgyalások

gazdasági egyezmény megkötéséről és az elítéltek kiadásáról

Az utóbbi időben, különösen a magyarországi lapokban jugoszláv-magyar tárgyalásokról szóló hírek jelentek meg. Egyes budapesti lapok már azt is írták, hogy a két állam biztonsági szerződést fog kötni és ezzel hozzák összefüggésbe Popovics Tihamér budapesti követünk beográdi látogatását. Mindezek a hírek azonban csak részben felelnek meg a valóságnak. Tárgyalások tényleg folynak a két kormány megbízottai között, azok a hírek azonban, amelyek biztonsági szerződés megkötéséről szólnak, erősen túlzottak.

Budapesten szerdán a két állam között megkötendő gazdasági egyezményről indultak meg a tárgyalások.

Popovics Tihamér budapesti követünk beográdi tartózkodását a félhivatalos „Vreme” a következővel magyarázza: A külügyminisztérium és a magyar kormány között tárgyalások indultak meg a bűnösök kiadása ügyében. Ezen a tervre vonatkozó hírt Popovics Tihamér budapesti követünk dolgozott, aki ezzel összefüggésben érkezett nemrégén Beogradba.

Kemál pasa tilalma és a magyar kalap

A fez eltörlése után a török köztársaság tizezerszámra rendel kalapot Magyarországon — Kemál pasa modernizál

Budapestről jelentik: A magyar kalapipar exportjának hatalmas fellendülést ad a modern Törökországban életbeléptetett új fővegviselés, amelynek előzménye a fez elhárítása, következménye pedig az európai formájú kalap meghonosítása. Kemál pasa modernizáló rendelete élénk kereskedelmi és gazdasági kapcsolathoz juttatta ezáltal a két országot, amelynek egyikéből egymásután indulnak utnak a kereskedő bizottságok, hogy a másikkól egy virágzó ipar nagyarányú termékeit kivigyék és a mult hagyományával szakító török társadalmat felszereljék az európai viselet külsőségeinek kellékeivel.

Budapestről tizezer számra rendel kalapot Törökország és bár a fez tilalma hónapokkal ezelőtti időkre nyúlik vissza, még csak ezután fog kibontakozni annak hatása. Emlékeztet, hogy amikor a szultánátus megszűnt és Törökország köztársasággá alakult, a Kemál-pártiak külső és látható ismertető jelül az ugynevezett kalpagot viselték. A kalpag fekete vagy szürke préméből készült és a süveghez hasonlított, megkülönböztetve a forradalmárokat, illetve az új köztársasági államforma híveit a régiéktől az ottamán birodalom szultánparti konzervatív társadalomtól, amely a végsőkig ragaszkodott a piros fez viseléséhez. Ettől az időtől fogva a kalpag egyre jobban elterjedt és mindinkább háttérbe szorította a fez régi népszerűségét. Az

európai Törökországban főleg fezt, az ázsiai Törökországban pedig csupán csak kalpagot lehetett látni.

Kemál pasa reformja úgy oldotta meg a problémát a fővegviselés egyenlősítése érdekében, hogy a muzeumba helyeztette a fezt, de ugyanakkor szakított a kalpaggal is és kötelezővé tette az európai kalapot.

A hadseregből ugyancsak eltűnt a kalpag, amelynek helyébe az angol katonák sapkájának formájára mintázott sapka lépett, míg viszont a polgári Törökországban ma már jóformán csak kalpagviselést látni. Az európai kalpagyarak természetesen azonnal rávetették magukat Törökországra, amely azonban Budapesthez fordult és onnan kíván áttelepíteni egy modern kalapipar telepet, amely nemcsak a férfiakat, hanem a már modernizálódott török nőket s teljesen ellátná a legújabb divat produktumaival.

Bódé kiadó, esetleg eladó

legforgalmasabb helyen, Buza-téren, Sv. Jovan trg (Szent János-tér) — Bővebbet ugyanott.

2155-1-3

Kisleánykereskedelem Noviszádon

Orgiák egy Futaki-uti magányos villában — Öreg urak „illetlenkedései” a noviszádi kapuk alatt — Ellávolítják a Njegoseva utcai polgári leányiskola több növendékét

Csütörtökön délután letartóztatták és a noviszádi ügyészségnek adták át a keritőnöt

Háromszáz autó szaladgál Novisad utcáin. A korzón Páris utolsó divatja vonul fel mindennap, s este, míg fényárban uszik az utca, éttermek és kávéházak parkettjén jazz-band és shimmy mellett, forróra fult levegőben repülnek az órák. Novisad nagy város lett. A Fötéren kétszáz ezer dináros mercedesek suhannak át, s ezalatt a külvárosok nyomortanyáin hangtalanul sir a nyomor. A Limánon egymásután épülnek a paloták, a város északi és keleti negyedeiben, pedig emberroncsokkal telik meg pince, padlás, fészter és minden olyan odú, amelybe ezelőtt még állatöl sem kényszerítettek. Az alsó és felső tízezer mellett a legfelső ezer kasztockba különítve, kegyetlen göggel éli életét. A száz rétegre bomlott társadalom az átfejlődés éveiben egyetlen érintkezési pontot sem

talál s szédült zavarában mohón és minden scrupulus nélkül nyul az örömök pohára után. A kisváros utcáit fojtogatja a nagyváros ide-szorult levegője, s az örömök utáni fuldokló hajszában a rendőri krónika a nemi oberrációk olyan ocsmányosságait tárja fel, amilyenekről eddig csak Páris és Berlin sajtójának hasábjai közöltek tudósításokat. A dunaparti metropolis a Magyar utcai „női klub” szétrobbantása után most hasonló botrányal szolgál. A rendőrség egyelőre nem nyilatkozik. Tul csunya az ügy. Kisleányok, társaságbeli „urak” cukor, az elmaradhatatlan „aufführ néni” magányos villa, „illetlenkedés a kapu alatt”. Ime ezek azok a szomorú tények, amelyek egyelőre kidomborítják Novisad „nagyvárosi” jellegét.

édességekkel. A keritőnő valamennyi „rendelő-jének” nevére nem emlékszik, de három noviszádi urat névszerint is megnevezett. Az egyik egy festő, a másik egy magasrangú tisztviselő, a harmadik egy fényképész. A jegyzőkönyv felvétele után az elvetemült teremtést a délután folyamán átkísérték az ügyészségre, amely megfogja indítani a vizsgálatot, s ha a vád beigazolást nyer, mindhárom „roppant kedves ur” ellen a legszigorubb eljárást indítja meg.

A tanítónőképzésben a legszigorubb fegyelem uralkodik

A városban tegnap olyan hírek terjedtek el, mintha a futaki uti tanítónőképzésben is előfordultak volna leánycsábítási kísérletek s a fáma már valóságos rémregényeket költött a képzésben uralkodó botrányos állapotokról. A „Délbácska” munkatársa felkereste Ljotics, a tanítónőképzés és a női internátus igazgatóját, aki a legnagyobb megdöbbenéssel értesült a városban elterjedt hírekről.

— Nem tudom elképzelni, honnan eredhetnek az ilyen gyanúsítások — mondotta az igazgató. Intézetünkben még soha sem fordultak elő ilyen esetek, már azért sem, mert az internátus leánynövendékei a legszigorubb ellenőrzés alatt állanak. Nevelési módszerünk különben olyan kifogástalan, hogy maguk a leányok a legnagyobb eréllyel visszautasítanak minden közeledési kísérletet, törtéjék az bármilyen előkelő oldalról is. A leánynövendékek különben csak a legtrikább esetben kaphatnak kimenőt, akkor is csak nagyobb leányok kísérete mellett. Az elterjedt hírek már azért sem felelnek meg a valóságnak, mert nálunk egyáltalában nincsenek 13—14 éves leányok és csak 15 éves kortól felfelé látogatják a tanítónőképzést. Az externisták pedig szintén felügyelet alatt állanak; minden hasonló esetről azonnal értesülnék s teljesen kizártnak tartom, — bár a felügyeletet nem tudom az uccára is átvinni — hogy közöttük egy is megfélekedezett volna magáról.

Az internátusban pedig a legpédásabb rend és fegyelem uralkodik. Soha egyetlen alkalommal sem merültek fel panaszok a bennlakó leányok bármelyike ellen is. Mennyire népszerű az intézet és mennyire kedvelik a szülők, legjobban bizonyítja, hogy az iskolaév elején körülbelül hatszázan jelentkeztek felvételre, ellenben csak százötvenet tudtunk elhelyezni, bármennyire is szerettem volna az internátust megnagyobbítani. Az intézetben olyan kifogástalan nevelésben és bánásmódban részesítjük a növendékeket, mint bármely világvárosi internátusban. Minderről gondoskodunk, a gyengébb sorsú leányok pedig szinte bagatell honoráriumért nyerhetnek nálunk elhelyezést. Ilyen körülmények között csak természetes, hogy a növendékek komoly foglalkozásuk mellett még időt sem nyerhetnek arra, hogy szerelmi historiában törjék a fejüket. Az egész napi munka a legjobb orvosság az ilyen gyerekség ellen. Egyszerűen nem érnek reá és a mentalitásuk is más, mint talán azoké, akiknek alkalom adódik a korzón elcsavarogni és cukorka ajándékokra reagálni.

Az igazgató meghívására munkatársunk megtekintette az internátust és szinte pedáns rendről és fegyelemről győződött meg. Katonás disciplina minden vonalon, a leányok arcáról sugárzik a megelégedettség. A gyönyörűen berendezett tanterem, az ebédlő, a hatalmas hálószobák, a kitűnő módszerrel berendezett könyvtár és a többi foglalkozási termék mind amellelt tanuskodnak, hogy itt egy európai nivóju intézettel állunk szemben. Egy ilyen intézetben pedig nem fordulhatnak elő botrányos esetek.

Idősebb „urinő” a Njegoseva ucai polgári leányiskola előtt

Nem nyilatkozik a noviszádi rendőrség — Rémhírek terjednek el a noviszádi szülők között

Novisadon napok óta egy különös botrányról suttognak. A szállongó hírek szerint több, közismert, társaságbeli uriember egy Futaki-uti, magányos villában kéjlakot rendezett be, amelyet fejletlen, tizenegy, tizenkét; tizenhároméves leányok kerestek fel a kora esti órákban. A város legujabb botrányába beavatottak szerint a házat állandóan látogatta a Njegoseva-utcai polgári leányiskola több növendéke is, akiket kisebb-nagyobb pénzösszegekkel csábítottak az állítólagos büntanyára.

Egy „tisztességes” kisleány

A hírek valódiságát mindaddig nem lehetett megállapítani, amíg az intézet egyik tizenegyéves növendéke el nem mondotta — két nappal ezelőtt — édesanyjának a következőket:

Kedden délután egyik osztálytársnője, szintén tizenegyéves kisleány elmondotta neki, hogy ismer egy „roppant kedves uriembert” akinek lakásán valósággal daskalkodni lehet az édességekben. Az uriember még pénzt is ad, bár néha „illetlenkedik”. A lakásra több ur jár fel, azonkívül több kisleány is.

„Illetlenkedő” öreg urak a kapu alatt...

A beidézettek néhány perc múlva már a nyomozást vezető kapitány előtt állottak. Kihallgatásuk alatt a terhükre rótt cselekményekről egyáltalán semmitsem akartak tudni, s mesének minősítették a kisleányok előadását. Miután a nyomozás ebben a stádiumban még nem produkált elég bizonyítékot, a gyanúsítottakat kihallgatásuk után szabadon bocsátották.

A nyomozással kapcsolatosan a tanári kar is konferenciát tartott, amely úgy határozott, hogy az intézet négy növendékét haladéktalanul kizárják az iskolából.

A siró, kétségbeesett kislányok vallomásából a következők derültek ki:

A Njegoseva-utcai polgári leányiskola kapuja előtt előadás után mindig megjelent egy jólöltözött idősebb hölgy, aki mindig megszólított egy-két kislányt, akiket cukorral, vagy ki-

miután osztálytársnője őt is hívta, az egészet elmondotta édesanyjának, aki rémülten tett a különös esetről jelentést az intézet igazgatójának.

Megindul a nyomozás

Gyorgyevics igazgató a házi vizsgálat bevezetésével egyidejűleg jelentést tett a rendőrségen, amely a botrányos ügyben azonnal bevezette a nyomozást. Kihallgatták a panaszt tevő kisleányt, majd osztálytársnőjét is.

Előállítanak három gyanúsítottat

A kisleány sirva mondotta el, hogy társnőjének előadása minden tekintetben megfelel a valóságnak. Vallomásában a „roppant kedves urak” közül névszerint megnevezett hármat, akiknek lakására a nyomozást vezető Malencsics rendőrkapitány rögtön detektíveket küldött. A nevek bemondásánál megdöbbenéssel állapították meg, hogy azok viselői kivétel nélkül előkelő, tekintélyes társadalmi pozíciókat betöltő, de már nem egészen fiatal urak, akik közül az egyik vezetőserepet tölt be az egyik helyi politikai pártban.

sebb pénzösszegekkel arra birt, hogy kövessék lakására, ahol táncolni lehet. Hogy a lakáson mi történt, arra vonatkozólag a kislányok ropant zavaros feleleteket adnak, de valamennyien megegyeznek abban, hogy a szobában mindig öt-hat idősebb úr fogadta őket.

Az egyik leány kijelentette, hogy ő sohasem volt fenn a lakásban, vele csupán a kapu alatt „illetlenkedtek” az urak.

Az orvosi vizsgálat egyébként megállapította, hogy a „megtévesztett kislányok mind-egyike érintetlen. A „roppant kedves urak” csupán a szemérem elleni vétség kritériumát merítették ki. Az urak sem feledkeztek meg apró örömeik közepette azokról a paragrafusokról, amelyek két évvel, öt évvel és néha tíz évvel büntetik a hasonló vállalkozásokat...

Letartóztatják a keritőnőt

Működésben a noviszádi ingyen-kakao egyesület

A rendőrség a sajtó számára sem ad nyilatkozatot, s ezért nincs módunkban megállapítani, hogy a ma eszközölt letartóztatás ezel a botrányral, avagy egy másik bünszöveget munkájával áll összefüggésben. Egyelőre csak annyi bizonyos, hogy a rendőrség a titozatos ügy aktáit csütörtökön délután áttette az ügyészséghez, csütörtökön délelőtt pedig letartóztatta Never Mária futaki születésű nyomdai munkásnőt, akit hasonló üzelmek miatt már

többször előállítottak. Never kihallgatása alatt, miután megdönthetetlen bizonyítékokat terjesztettek eléje, nem tagadott, s bevallotta, hogy már hosszabb ideje abból él, hogy előkelő noviszádi urak lakására szállít 10—12 éves iskolás gyermekeket. Hogy a gyermekekkel ott mi történt, azt nem tudja. Csupán annyit tud, hogy ezek az urak „roppant kedvesen” viselkedtek a kisleányokkal szemben. Kávét, csokoládét főztek nekik, ezenkívül valósággal tömték őket

Cessék borotválkozni!

A közlekedésügyi miniszter szigorú rendeletei. Csak jól borotvált személyzet kísérheti a vonatokat — Nem szabad félrekapni a sapkát és zsebredugni a kezét

A háboru óta a vasuti személyzet nem az, ami volt a békeidőben. Ezt a különbséget észrevette Radivojević Ante közlekedésügyi miniszter, ezért rendeletet adott ki, amellyel szeretné — legalább külsőleg — átalakítani a vasuti személyzetet. A miniszterium rendeletét elküldte az összes vasutagazgatóságokhoz, amelyek azt közölték a területükön levő összes vasutasokkal. A rendelet az előírt vasuti egyenruha viseléséről szól, amely ruhát az állomási és vonatkísérő személyzet, az állomásfőnökök és mozdonyvezetők kötelesek viselni.

„Hogy rend legyen és a vasutasoknak jobb „kinézésük” legyen — írja a közlekedésügyi miniszter — minden állomásfőnöknek és egyéb állomásszemélyzetnek, valamint az egész utazó-személyzetnek viselnie kell az előírt vasuti egyenruhát.

Egyetlenegy se jelenhetik meg a szolgálatban kigombot kabátban és szakadt ruhában, félrekapott sapkával, zsebredugott kézzel és általában nem szabad úgy viselkedniük, hogy lerontsák a vasuti alkalmazottak tekintélyét s általában csökkentse a vasutaság nivóját.

A miniszter még sokkal apróbb dolgokra is ügyel, mint a félrekapott sapkára és a zsebredugott kézre: még a vasutasok ábrázatára is kiterjed a figyelme. „Az állomási és vonatszámjelző — azt mondja — ha egyáltalán borotválkozik — és nem növeszt szakállt — akkor mindig borotvált legyen, hogy rendes és kultúrember benyomását tegye.”

Ezentúl tehát csak frissen borotvált kalauz lyukasztja jegyünket, simára borotvált és jól megnyírt gépész fűti a mozdonyt és simaképu vezető vezeti a vonatot. Micsoda élvezet lesz az utazás!

Radivojević Ante közlekedésügyi miniszter azonban utazni is szokott és utazásai alkalmával nem hunyja be a szemét, vagyis nem alszik, mint más utasok szoktak, hanem figyeli a vasutasokat. Örömmel konstatálta, mondja rendeletében, hogy a ljubljani vasutagazgatóság személyzete mindenütt a legrendesebben öltözködik és általában úgy viselkedik, hogy ez a legjobb benyomást teszi arra az utazóközönségre, amely a nagy európai vonatokon most állandóan a mi államunkon keresztül utazik. A miniszter ennek az igazgatóságnak a személyzetét mintául állítja a többi vasutasok elé.

Ugyanezt látta legutolsó utazása alkalmával a miniszter a zagrebi vasutagazgatóság alkalmazottainál is.

Mindezekből aztán azt a következtetést vonja le, hogy az országban nem lehet, nem szabad szembeálló különbségnek lenni rend tekintetében a vasutasok között, mert ez rontja a vasut tekintélyét.

A miniszter végül szigorúan elrendeli, hogy ezt a rendeletet minden vasutással közzélni kell és mindenkit, aki nem tartja magát ezekhez az előírásokhoz, kivétel és minden irgalom nélkül meg kell büntetni.

Apolló november 13-14-15.

A rendkívüli szenzáció:

A boldogság tolvaja

(A Thief in Paradise)

A „First National Newyork” rendkívüli attrakciója 6 felv. Rendezte: George Fitzmanrice. Főszereplők: Roland Colman, Aileen Pringle, Dorris Kenyon.

Hétfőn—Kedden

Cázar, a vadlovak királya

18-ától kezdve

A tizparancsolat

Miért késik a locarnói szerződés közzététele?

Németország kedvező választ adott a leszerelés ügyében

Berlin, november 12. A locarnói szerződés közzétételével kapcsolatosan, amely mint ismeretes a legközelebbi napokban megtörténik, a Tägliche Rundschau a következő megjegyzéseket teszi. Hogy a közzététellel most még néhány napig várakoznak, az azért történik, mert a visszahatásokról szóló döntéseket az első rajnai zóna kiürítése ügyében hozott végleges döntéssel egyidejűleg óhajtják közzéadni. A leszerelés kérdéséről a lap kijelenti, hogy ennek a kérdésnek diplomáciai kezelése arra enged következtetni, hogy a még fenálló vitás pontok tekintetében minden különösebb surlódás nélkül megegyezésre jutnak. A döntéssel kapcsolatosan állapítják meg a kölni zóna kiürítésének időpontját. A nagyköveti értekezlet döntését jegyzőkönyvben közlik a német kormányval. Hétfő reggel hozzák tudomására diplomáciai jegyzék útján a német kormány a visszahatásokról szóló közzétételét.

A Reuter iroda értesülése szerint hivatalosan ugyan még nem jelezték, de már bizo-

nyos könnyítésekben állapodtak meg a Rajna-vidék kormányzata tekintetében és várható, hogy ebben a tárgyban rövid időn belül közleményt hoznak nyilvánosságra, Berlinben, vagy Párisban. Ami a német leszerelést illeti, Németországot valószínűleg tájékoztatni fogják, hogy kielégítőnek találják azokat az intézkedéseket, amelyeket ebben a kérdésben tett.

Páris, november 12. Azt a jegyzéket, amelyet Hoesch nagykövete a leszerelés kérdésében tegnap átnyújtott, a Petit Parisien értesülése szerint a jegyzőkönyvben foglalt javaslatok közül, a Weigand tábornok hatáskörére és a rendőrség tényleges állományára vonatkozó ellen bizonyos kifogásokat fognak emelni, azt azonban mindenesetre elismerik, hogy a német válasz azt a komoly törekvést mutatja, hogy a leszerelés kérdésének utjából elhárítsa a végső akadályokat. Az Avenir szerint kijelentették, hogy a német válasz megfelelő volta alapján, a kölni zónában már december 1-én meg lehet tenni az első kiürítési intézkedéseket.

November 15-én megnyílik a titeli-orlováti vasuti közlekedés

Automobil közlekedés az átszálló utasok részére

A subotici vasutagazgatóság hivatalos értesítése szerint a titeli-orlováti vasutvonalat, egyelőre csak személyszállításra, nov. 15-én adják át a forgalomnak. Miután a vasuti Tiszahid még nincs felépítve, a vonatok csak Tomaseváctól a Knicsarini vasuti hidfőig, Noviszadról pedig Titel—Donyigrad megállóhelytől a vasuti hidfőig közlekednek.

Az utasok átszállása céljából Titel—Donyigrad és Knicsanin között autobusjárat áll rendelkezésre, amely egy magánvállalat kezében van.

A menetrend a következő:

A 8232. számú vonat reggel hét órakor indul Noviszadról és 9 óra 6 perckor érkezik Titelre, 11 órakor indul Donyi Titelre, ahová 11 óra 5 perckor érkezik. Ugyanez a szerelvény mint 8233. számú vonat 11 óra 13 perckor indul Donyi Titelről és 11 óra 20 perckor érkezik Titelre. Innen 13 óra 10 perckor indul Noviszad felé, ahová 15 óra 28 perckor érkezik.

A 8214. számú vonat 17 óra 25 perckor indul Noviszadról és 19 óra 30 perckor érkezik Titelre.

A 9011 számú vonat indul Tomaseváctól 2 óra 15 perckor és Knicsaninra 3 óra husz perckor érkezik.

A 9013. számú vonat 9 óra 5 perckor indul Tomaseváctól és 10 óra 10 perckor érkezik Knicsaninra, ahonnan mint 9014. számú vonat 11 óra 5 perckor indul Tomasevac felé, ahová 12 óra 11 perckor érkezik.

A 9015. számú vonat 15 óra 10 perckor indul Tomaseváctól és 16 óra 6 perckor érkezik Knicsaninba, ahonnan mint 9016. számú vonat 16 óra 15 perckor indul Tomasevac felé, ahová 17 óra 10 perckor érkezik.

Az eddigi 8231. számú vonat, amely délután 4 órakor indult Titelről és a 8234. sz. vonat, amely 18 óra 5 perckor indult Noviszadról, megszűnnek.

Az újonnan beállított vonatok Noviszadon Beograd és Szubotica felé kapnak csatlakozást.

Egyházüldözés és cionizmus

A világ legkülönbözőbb tájairól egyre érkeznek hírek a katolikus egyház nyílt vagy alattomos üldözéséről. Csehországban például legutóbb lefoglalták a tepl-i apátság földbirtokát s csak azokat a részeket oldották fel, amelyekről a rend bebizonyította, hogy nem az övéi. A morvaországi Frankstádt plébánosát, Mayer Ferencet, a csehek kiüldözték plébániájából, bár az egész község, több mint 4000 ember, tüntetőleg vonult a plébánia elé, hogy a közszeretben álló lelkipásztor eltávolítását megakadályozza. Franciaországban a katolikusok tudvalevőleg Castelnau tábornok vezetése alatt szervezkednek az egyházüldözés ellen. Mígdon nemrég Rodez-ban katolikus tiltakozó gyűlést rendeztek a szabadkőműves tulkapások ellen, s a gyűlésre nem kevesebb mint 20.000 katolikus férfi jelentkezett, a megrendelt különvonatokat az utolsó percben magának a munkügyi miniszternek, Lavalnak parancsára letiltották. Az elszázi katolikusok Ruch strassburgi püspök vezetésével erős mozgalmat indítottak iskoláik védelmére, aminthogy a francia kormány a háboru idején és az annektálásnál ismétlenül ünnepélyesen ígérte, hogy a francia egyházellenes iskolatörvényeket Elszász-Lotharingiára nem fogják kiterjeszteni. A francia szabadkőműves kormány most azzal igyekszik

a mozgalmal letörni, hogy Ruch püspököt lemondásra akarja kényszeríteni. Mexikóban a szabadkőműves kormány elfoglalta a jezsuitarend hatalmas guadalajari kollégiumot és nevelőintézetét s a pátereket szétkergette. Közben így bannak a katolikusokkal, addig a „Zionistische Korrespondenz” 35. száma előadja, hogy a palesztinai cionista állam jövő évi költségvetése kerek 600.000 angol fontra fog rugni, s e célra egyéb bevételek mellett a következő évben 25 millió svájci frankot fognak a palesztinai cionizmus fejlesztésére összehozni. Az angol gyarmatügyi miniszter, Amery, hivatalosan kijelentette, hogy az angol kormánynak álmában sem jutna eszébe megfélekedni azon ünnepélyesen vállalt kötelezettségekről, amelyekkel a palesztinai zsidóállam fejlesztésének tartozik.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátra ékban levő előfizetőinket és viszontelárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel „Délbácska” kiadóhivatala.

Szombaton,
november
14-én

Malacz sült

Szücs Ferencz vendéglőjében, Kr. Matija ulica 16. szám

Kitünő bor!

Zene reggelig!

HIREK

1925. November 13. Péntek

Római katolikus: *Szaniszló*. Protestáns: *Szaniszló*. Gör.-keleti: *Szták. Ampl.* A nap kel reggel 7 óra 3 perckor, nyugszik 4 óra 26 perckor. A hold kel 3 óra 17 perckor, nyugszik 3 óra 32 perckor. Nemzeti Színház: Marinka a táncosnő (operettbemutató). Apolló mozi: A boldogság tolvaja. **Időjárás:** (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunkban esős és enyhe idő lesz. A szelek helyenként elérik a 10 méter sebességet és leginkább délirányiak lesznek. A felhőzet marad, csak keleten lesz derült idő. Csapadék különösen a nyugati részekén lesz, a hőmérséklet keleten is emelkedni fog.

— **Az iparkamara elnökének kiténtése.** A hivatalos lap közli, hogy Ófelsége a Fehér Sas Rend V. osztályával tüntette ki Miroszavljevics P. Kosztát a novisadi Kereskedelmi és Iparkamara elnökét.

— **Kiténtések az osijeki kiállítás alkalmával.** Ófelsége a kereskedelmi minisztérium előterjesztésére számos személyt tüntetett ki, akik érdemeket szereztek az osijeki kiállítás megrendezése alkalmával.

— **Az ötven éves Vörös Kereszt** jövő év február 6-án lesz ötven éve, hogy megalapították a szerb Vörös Kereszt Egyesületet. Az alapítás ötvenedik évfordulóját vagy ünnepségek keretében fogják megülni.

— **A nagyköveti értekezlet ülése.** Párisból jelentik. A nagyköveti értekezlet hétfőn délután két órakor ül össze.

— **Kormányválság Hollandiában.** Hágából jelentik. Annak a javaslatnak elfogadása következtében, amely a Vatikán hollandi követtségének fentartása ellen irányul, a következő katolikus miniszterek mondtak le: a hadügyminiszter, a munkaügyi miniszter, a gyarmatügyi miniszter, valamint a közmunkaügyi és a vízipépítési miniszter. Nyomban a kabinet ülésének befejezése után, különböző párttanácskozások voltak az ilyenformán kialakult helyzetre vonatkozóan. A helyzetet a csütörtök estére egybehívott minisztertanács fogják tisztázni.

— **Háromezeröttszáz képviselő jelölt Csehországban.** A Csehszlovákiában megtartandó képviselői választásokon 29 politikai párt vesz részt, 3578 jelölttel. A szenátusba 24 párt 1540 jelöltje közül fogják megválasztani a 150 szenátort.

— **Kommunista világtalálkozó Brüsszelben.** Brüsszelből jelentik: A kommunista világtalálkozó megtartására a kormány megadta az engedélyt és így az holnap megkezdhető. A világ minden részéből számos kommunista képviselő érkezett Brüsszelbe. Kommunista agitáció azonban ennek ellenére sem lehetséges, mert a hatóságok attól a kongresszus résztvevőit szigorúan eltiltották. Morhause angol kommunista agitátort és Dutheani indiai kommunistavezért, akik propagandát akartak kifejteni, a rendőrség letartóztatta.

— **A baranyai köztársaság kikiáltásának törvényszéki tárgyalása.** Pécsről jelentik: A törvényszék büntetőtanácsa november 25-én tartja meg a tárgyalást a Linder és Dobrovics féle hazaárulási perben. Az újrafelvétel azért vált aktuálissá, mert Budapesten elfogták dr. Magyarevics Ferencet a Linder és Dobrovics per koronatanúját. A tárgyalást nagy érdeklődés előzi meg.

— **A sajtószabadság Olaszországban.** Rómából jelentik: Az Idea Nazionale vezércikkben foglalkozik azokkal az intézkedésekkel, amelyeket a kormány a szabaddóművészek és a szocialisták ellen tett és követeli, hogy ezeket az intézkedéseket a sajtóra is terjesszék ki. A mai ellenzéki lapokat majdnem kivétel nélkül elkobozták.

— **Befejezték a vizsgálatot Leirer Amália meggyilkolása ügyében.** Budapestről jelentik: A Leirer féle gyilkossági ügyben hónapok óta tartó vizsgálat a szerdai napon befejezést nyert. A vizsgálóbíró megkeresést intézett Olmütz fővizsgálóbírójához, hogy hallgassa ki Okolicsányi fogva lévő sógorát, Beiter Gézát arra vonatkozólag, hogy nem tud-e a terézköruti gyilkosság körülményeiről és a kihallgatás eredményéről tegyen hivatalos jelentést. Ez a jelentés szerdán érkezett meg a vizsgálóbíróhoz, értesülésünk szerint azonban nem számolt be olyan eredményről, amely a vizsgálat folytatását szükségessé tette volna.

— **Mussolini merénylőjét senki sem akarja védeni.** Rómából jelentik: Sciajola szenátor, akit a bíróság hivatalból Zaniboni védőjéül rendelt ki, ezt a megbízást nem fogadta el, mert túlságosan sokat van elfoglalva külföldön. Zaniboni képviselőt Gonzanes képviselő is elutasította, miután ő Matteotti hozzátartozójának jogi képviselője.

— **A fegyverszünet megkötésének évfordulója.** Párisból jelentik: A fegyverszünet megkötésének mai évfordulóját az ismeretlen katonai sírjánál ünnepelték meg. Az ünnepelésen résztvett a köztársaság elnökével és a miniszterelnökkel az élén az egész kormány, továbbá a diplomáciai testület tagjai és a katonai attasék. Az elesett katonák emlékeztetere 11 órakor kétperccig tartó teljes munkaszünet volt, majd a köztársaság elnöke résztvett a párisi helyőrség szakasszemléjén. Amerikában a fegyverszünet évfordulójának megünneplése alkalmával délelőtt 11 órakor minden tevékenységet két percre megszakítottak. Douglasban (Arizona) a megtartott disszemián egy mexikói csapat osztaga is résztvett. Dublinban a fegyverszünet megkötésének tegnapi évfordulója alkalmával néhány diák tüntetést rendezett és az ünneplő tömeg közé kavicsdarabokat és bűzbombákat dobott. Összetűzés támadt, amelynek során két polgári egyén és egy rendőr meghalt, tíz ember pedig súlyosan megsebesült. A rendőrségnek csak este tíz órakor sikerült a rendet helyreállítani.

— **Anonymus többé nem névtelen.** Budapestről jelentik: Jakubovics Emil akadémiai levelezőtárg Anonymus-szal foglalkozó székfoglalójában majdnem cáfolhatatlanul beigazolta, hogy Béla király névtelen jegyzője, aki nem harmadik, hanem második Bélának állott szolgálatában, azonos volt Péter ó-budai préposttal, Vak Béla jegyzőjével.

— **SzírIA új főbiztosa Londonban tárgyal.** Párisból jelentik. Az Excelsior jelentése szerint De Jouvenel szenátor, SzírIA új főbiztosa legközelebb Londonba utazik, hogy Chamberlainnel és a gyarmatügyi államtitkárral különböző kérdéseket beszéljen meg, azokat a kölcsönös incidenseket illetőleg, amelyek a keleti francia-angol mandátumnak megszüntetése esetén előfordulhatnak.

— **Katonai összeesküvés a spanyol direktórium ellen.** Londonból jelentik: Mint a Temps Barcelonából jelenti, tegnap a direktórium ellen irányuló összeesküvést fedezték fel. Miracle és Triass képviselőket letartóztatták. Az ügybe állítólag több tábornok személye is be van keverve.

— **Nem csinálják meg a vihar által megrongált szubotica templom boltozatát.** Suboticán az augusztusvégi nagy vihar legnagyobb kárt tett a szentgyörgyi plébánia-templomban. A templom tetejét, a tornyot teljesen ledöntötte és ez éppen a hajó gerincére esett s azt betörte, úgy hogy nagy nyílás táng onnan az égre. Subotica város mérnöki hivatala most javítja a templomot s a torony helyett hitvány beszkabodét tettek a templom tetejére és a gerinc tetejét is bedeszakálták, a belső plafont és a két beszakadt boltívet azonban egyáltalán nem javítják ki.

— **Ötezer dinár jutalom egy kalauznak.** A közlekedésügyi miniszter kiténtette Kalánovics Radiszáv főkalauzt, azért mert a zagrebi vonalon egy jegycsaló bandát leplezett le, amely banda hamisított vasuti menetjegyekkel hosszú időn keresztül üzletelt. Ezért a miniszter Kalánovicsot előléptette és még ezenfelül ötezer dinár jutalomban is részesítette.

A nap humora

Budapesten történt. A villamoson rászól a kalauz a pipázó parasztra:

— Nem látja, bácsi, a felirást, hogy „Dohányozni tilos“?

A paraszt nyugodtan tovább szívja pipáját és így válaszol:

— Az is ki van írva, hogy „Igyunk le-mánda keserűvizet“.

A bíró: Miért hozta magával azt a retentő nagy jurkósbótót?

A vádlott: Mert az volt beírva az idézésbe, hogy gondoskodjam védelemről.

— A tisztviselők zenekara ma pénteken este fél 9 órakor próbát tart az Elitében.

— **Hegycsuszamlás következtében eltemetett vonat.** Szerdán hajnalban három órakor az Uzice—Visegrad vonalon, Jatar és Sargan állomások között egy egész hegy csuszott, a vasuti vonalra épen akkor, amikor a 6213. számú személyvonat elhaladt arra. A hegy a mozdonyt és az első két kocsi betemette. Emberéletben szerencsére nem esett kár. A pályatestet csak hat órai megfeszített munka után tudták megtisztítani és alkalmissá tenni a forgalomra.

— **Skandináviában beállott a tél.** Stockholmból jelentik: A Skandináv félszigeten beállott a tél. Svédország és Skandinávia egyes részein harmincfokos hideg uralkodik úgy, hogy az összes kikötők befagytak és a hajóközlekedést be kellett szüntetni.

— **Elfogott kacsákat nem helyezik el többet a szkoplyei börtönben.** Maximovics Bozsa belügyminiszter, Boriszavljevics szkoplyei főispán és Lázics, a belügyminisztérium közbiztonsági osztályának főnöke a kacsák elleni hatóságabb védelemről folytatott tanácskozást a belügyminisztériumban. A Blazsics járási főnök és Milosevics esperes elrablói mind olyan kacsák, akik a szkoplyei börtönből megszöktek. Mivel a szkoplyei börtönből igen gyakran megszöktek a kacsák, elhatározták ezen a tanácskozáson, hogy a kacsákat ezentul nem a szkoplyei, hanem az ország más részeiben levő börtönökben fogják büntetésüket kitölteni. A kacsák családtagjainak internálásáról semmi határozatot nem hoztak.

— **Veszedelemesen árad a Tisza.** Szatmárról jelentik. A folytonos esőzések miatt a Tisza felső szakasza annyira megdagadt, hogy tegnap kicsapott partjai közül. Királyháza és Rakamaz között az ár ellepte a földeket. Rombadöntött tanyák és vizalá került falvak jelzik a Tisza útját. A megáradt folyó elmosta a Királyháza mellett épült nagy vasuti hidat és emiatt Marmarosszigettel megszakadt a vasutiforgalom. A megáradt folyó még nem vonult vissza medrébe, az apadás azonban megindult.

— **Németországban fagy.** Berlinből jelentik. Az elmúlt éj folyamán a hőmérséklet helyenként öt fokkal a fagypontra alá süllyedt. Müncheni jelentés szerint München és környékén nagy havazások voltak.

— **A Narod szerkesztőjének sajtóper.** Savics Mirko novisadi hírlapíró a Narod felolós szerkesztője, lapjának április 19. és 26-iki számában „Anojcsics petrovaradini kormánybiztos botránya“ cím alatt cikket írt, amelyben súlyosan megvádolta Anojcsics Vjetloszláv kormánybiztos, azt állítva róla, hogy intézkedéseivel aláássa az állam tekintélyét. Az ügyesség emiatt hivatalból emelt vádat Szavics Mirko ellen ugyancsak hivatalból emelt vádat azon cikk miatt is, amely a Narod múlt évi november 23-ik számában jelent meg Alekszjevics Mita a belügyminisztérium B. B. osztályának főnöke ellen. Mindkét ügyben tegnap kellett volna megtartani a főtárgyalást, de mivel Szavics Mirko betegsége miatt nem jelenhetett meg, a tárgyalást elnapolták.

— **A beogradi egyetemisták is sztrájkolnak.** A zagrebi és ljubljani egyetemi hallgatók három napos tüntető sztrájkjához szerdán délben a beogradi egyetemi hallgatók is csatlakoztak. A zagrebi egyetemi sztrájkjal kapcsolatosan a Baikan tegnapi számában azt írja hogy ezt igen könnyen az egyetem bezárása követhető.

Tízmillió egy betörő kézrekerítőjének. Bécsből jelentik: Tízmillió korona jutalékot tűzött ki a bécsi rendőrgazgatóság a tettes kézrekerítőjének és azonkívül a megkerülő pénz 10 százalékát biztosítja egy a napokban történt nagyszabású betörés alkalmából, amelyet a bécsi Österreich-Ungarische Baugesellschaft helyiségében követtek el. Október 30-ról 31-re virradó éjjel ugyanis a vaspénzszekrényt megfúrták és abból hatszázmillió osztrák koronát vittek el az ismeretlen tettesek.

Változás a kamenicai helyihajó menetrendjében. Az S. H. S hajózási szindikátus Novisád—Kamenica között közlekedő helyihajójának menetrendje november 15.-től kezdve a következő: Kamenicáról indul 5.45, 7.15, 10, 11.30, 14, 16 és 18 órakor Novisádról indul 6.30, 9, 11, 13, 15, 17 és 19 órakor.

Dr. Rill Antal karavukovoi orvos Somborba költözött. Rendeléseit november 1-én kezdte meg Dositelj Obradovics ul. 13. szám alatt (Dr. Danninger-féle ház.)

A kovini elmeorvosintézet javítása. A közegészségügyi miniszterium nagyobb hitelt utalt ki a Bánságban levő kovini elmeorvosintézet javítására és fejlesztésére.

Verbászi küldöttség Beogradban. Tegnap délelőtt egy verbászi küldöttség kereste fel Maksimovics Bozsa belügyminisztert, akitől kérték, hogy Ivanics községi jegyzőt hagyja meg állásában. A belügyminiszteriumból a pénzügyminiszteriumba mentek, ahol tiltakoztak a a túlzott vojvodinai adók ellen.

Uj szanatorium Novisadon. A közegészségügyi miniszterium engedélyt adott dr. Ilics Brankónak, a novisadi radikális párt elnökének, hogy szanatoriumot nyisson Novisadon, női betegek részére.

A tuberkulózis pusztítása. Párisból jelentik. A tuberkulózis halálozás egész Európában, a múlt év megfelelő időszakához képest, csökken. Genua, Lille és Amsterdam adatait kivéve, minden európai nagyvárosban lényegesen csökkent a gümőkór halandósága. Legnagyobb a csökkenés Budapesten, bár a többi városhoz viszonyítva a gümőkór halandóságit még mindig kedvezőtlen. Északamerikában a helyzet éppen fordított. Ugyanis jóformán minden város adatai emelkedő tuberkulózis halálozásról számolnak be.

SPORT

A római vereség margójára. A jugoszláv válogatott csapat szerdán 7:3 gólarányú vereséget szenvedett Róma válogatott csapatától. A vereség nemcsak abból a szempontból kelt meglepetést, mert a délolaszországi csapatok közismerten gyenge futballtudással rendelkeznek, hanem azért is, mert ez a mérkőzés az ország futballsportjának tekintélyére is nagyon káros fényt vet. Országos válogatott csapat nem állhat ki városi válogatott csapat ellen, mert ez súlyosan dehonosztáló a válogatott országának futballsportjára. Már az is méltóságon aluli volt, hogy a délolaszországi válogatott ellen a jugoszláv válogatott csapat állt ki, mert ez joggal azt a benyomást kelti, mintha válogatott csapatunk az olasz válogatottól szenvedett vereség tapasztalatai alapján a saját tudását egy kerületi olasz válogatott tudásával tartaná egyenrangúnak. Ez a baklövés talán még megbocsátható volna, mert az utóbbi napok politikai eseményei szempontjából a jugoszláv válogatott olaszországi mérkőzései határozottan nagyon üdvös hatásúak. De az országos válogatottnak egy város válogatottjai ellen való kiállítását még ez sem indokolja meg. Másutt is előfordult az, hogy az országos válogatott csapat turája alkalmával kerületi, vagy városi válogatott csapat ellen kiállt, de akkor nem mint országos, hanem mint kerületi, vagy városi válogatott szerepelt. Ezt a sportpolitikai sakkhuzást a jugoszláv válogatott csapat kísérelői is megtehették volna, mert a gyönyörű uti-

élmények és az esetleges politikai, vagy anyagi eredmények nem érik meg a római 7:3 as vereség erkölcsi veszteségeit.

Futballszakosztályi ülést tart a NAK ma este 8 órakor a klub helyiségében, amelyre Peikert, Antonics és Heterlén kívül az összes játékosok pontos megjelenését kéri az intéző.

Bukaresti csendélet. A Juventus és a Coltzea fuballmérkőzésén véres verekedés támadt. A Juventus csapatának sikerült egy góllal előnyt szereznie, mire az ellenfél közönsége berontott a pályára és ütlegetni kezdte a Juventus játékosait. A Juventus hívei erre szintén berohantak a pályára és a két tábor között valóságos közelharc támadt, amelynek során számosan megsebesültek. A rendőrség csak nagynehezen tudta szétválasztani a verekedőket. A „barátságos“ mérkőzésnek stilszerű befejezése volt végül az hogy a Juventus egyik játékosát, aki Bukarestben Frooniól néven játszik, állítólag budapesti körözésre a rendőrség letartóztatta.

Pályázati határidő november 14.
A vasárnapi mérkőzés eredménye:

NAK-Rádnicski

Eredmény:

A pályázó neve és címe:

TOZSDE

Nov. 12	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.21	—	—	177.25
Zürich	—	1089.—	1089.50	1928.—
Newyork	519.25	56.45	56.45	—
London	25.15	273.90	273.7/8	484.75
Páris	20.75	224.50	225.—	399.—
Milano	20.72	223.50	224.50	399.—
Prága	15.40	167.40	167.60	296.25
Berlin	—	1346.—	1346.—	2380.—
Budapest	72.80	792.—	793.—	14.—
Brüsszel	23.57	257.50	—	453.50
Bécs	—	795.—	796.—	14.1/8
Bukarest	2.45	26.85	—	46.7/8
Amsterdam	—	2277.—	—	4025.—
Szofija	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicago terménytőzsde
1925 november 12, 10 óra

Buza	Tengeri
December . . . 150.5/8	December . . . 75.50
május 1926 . . . 145.1/8	május 1926 . . . 79.1/8
Julius . . . 129.7/8	Julius . . . 80.—

Irányzat: buza, tengeri szilárd (AVALA)

Novisadi terménytőzsde
1925 november 12. (Hivatalos jegyzések)

Buza	Zab	Tengeri	Buzaliszt
bácskai Usancen dk.kötés 237.50-240, 900 mm	bácskai duplikát kassza kötés 165.—, 300 mm	bácskai III-IV, Tisza Ada kinálat 131.50, 1000 mm	bácskai 6. sz. kenyér dk. kötés 255.—, 800 mm
bácskai 76-77, 2 ^o /o, dk. kötés 240.—, 400 mm	bácskai 77-78, 2 ^o /o, dk. kötés 245.—, 200 mm	bácskai 77, 2 ^o /o, Tisza . kötés 250.—, 300 mm	bácskai 7. sz. kenyér dk. kötés 210.—, 200 mm
bácskai 77-78, 2 ^o /o, dk. kötés 245.—, 200 mm	bácskai 77, 2 ^o /o, Tisza . kötés 250.—, 300 mm	bácskai 77-77, 2 ^o /o, dk. kötés 235.—, 150 mm	
bácskai 77, 2 ^o /o, Tisza . kötés 250.—, 300 mm	bácskai 77-77, 2 ^o /o, dk. kötés 235.—, 150 mm	bácskai 77-78; 2 ^o /o, dk. kötés 235.—, 400 mm	
bácskai 77-77, 2 ^o /o, dk. kötés 235.—, 150 mm			
bácskai 77-78; 2 ^o /o, dk. kötés 235.—, 400 mm			

Irányzat: lanyha

A DUNA VIZALLÁSA

November 1-én reggel	—	—	270
November 2-án	—	—	274
November 3-án	—	—	269
November 4-én	—	—	245
November 5-én	—	—	226
November 6-án	—	—	210
November 7-én	—	—	196
November 8-án	—	—	183
November 9-én	—	—	175
November 10-én	—	—	171
November 11-én	—	—	180
November 12-én	—	—	200

Hirdetőink figyelmébe!
Vasárnapi számunk részére hirdetőket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.
A „Délbácska“ kiadóhivatala.
Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA“ lapkiadóvállalat

FISCHER VLADIMIR és TÁRSA
NOVISAD
Kralja Petra ulica 23. (az udvarban)
Telefon 364.

„Hafa Solid“ harisnyák és keztyűk nagykereskedése és „KETTENMARKE“ (F. Peter's Nachfolger, Wien) gallérgyár gyári lerakata.
Csak nagyban! — Gyári árak!

Garantált tiszta fehér kőso
és finoman őrölt kőso, vagononként és kis tételekben azonnali szállításra kapható
Gausz János, Novisad
Futoški put 66. Telefon interurban 534.

Kifutófiu
könnyű munkára azonnal felvétetik.
Surány Jakab, Novi Sad,
Futoski put 27.

Zongorák és Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban
Truppel Bélánál
-o- hangszer készítő -o-
Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.
Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel-és külföldi quinttisza hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.
JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL
Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.

APRÓ HIRDETÉSEK

NŐI SZABO-SEGÉD
allást keres azonnali belépésre. Cim a kiadóban.
2271-1-3

EGY BUTOROZOTT
SZOBA 1-2 uriember részére azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóban.

HIRDETÉSEK

Fotivec Antal „Napredak“
kalapgyárának terakata, Kr. Petra 19.

Legnagyobb választék női kalapokban. Legszébb színek, posztóból készült párisi minták, díszítve 140-200 din. Elsőrendű velour kalapok 300-350 din. Állandóan nagy választék.

Legolcsóbb árak. — Saját érdekében okvetlenül keressen fel.

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint. Festés minden színben. Új női és férfi kalapok.

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Kiszolgáló leányok

felvétetnek, kik hasonló szakmában már dolgoztak, előnyben részesülnek.

Klein Jenő, kötött- és szövöttáru kereskedés
2280 Novi Sad, Jevrejska 13. 1-3

1 darab 110 H. P.
szívógázmotor,

1 darab 200 H. P.
szívógázmotor

üzem megnagyobbítás miatt azonnal eladó. Naponként üzemben megtekinthető:

Concordia téglagyár
és villamossági r. t.

Carpinis, Timisoara mellett,
Románia.
2284-1-3

Üzlethelyiség

a város központjában azonnal kiadó.

Bővebbet: **ANIKA**, Safarikova ulica 15.

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz trg Oslobodjenja 3.

818-0

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizélsebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

RENDELET

A) Megállapítást nyert, hogy a sofförök az ismételt figyelmeztetések dacára automobilokon és motorkerékpárokon nem alkalmazkodnak az előírás szerinti sebességhez, miáltal állandóan szerencsétlenségek történnek. Felhívom tehát az összes sofföröket és autótulajdonosokat, hogy szigorúan alkalmazkodjanak a közlekedési szabályokhoz, amelyek Novisad belső területére vonatkoznak, mert ellenkező esetben a sofföröket és autótulajdonosokat nemcsak pénzbüntetéssel, hanem elzárással is fogom sújtani.

Novisad belső területe alatt értendő: a Futaki-ut a Futaki-kaputól, a Temerini-ut a „Központi Hitelszövetkezet“ téglagyárától és a Pirosi-ut a pirosi kaputól.

B) A főkapitányság mint a novisadi elsőfoku iparhatóság a legszigorúbban megtiltja a kertészeknek és virágárusoknak virágok és koszorúk árusítását a Kr. Aleksandra utcában.

A nagybani virágárusítók, valamint azok az idegenek, akik virágárusítással foglalkoznak, cikkeikkel a nagypiacra utaltatnak.

Mindazok, akik e rendelet ellen vétnek, a legszigorúbban lesznek büntetve.

Novisad város főkapitányi hivatala, 1925. október 27-én.

Mihaldzsics s. k. főkapitány.

4 voltos

AKKUMULÁTORT

keresünk megvételre rádióhasználatra. Cim a kiadóhivatalban.

1-3

ÜZLETÁTHELYEZÉS

Alulírott tisztelettel értesítem nb. vevőimet és rendelőimet, hogy

cipésműhelyemet

a Temerini utról a r. kath. hitközségi palota (Kralja Petra ul. 30.) első emeletére, a volt Trifkovics-féle orvosi rendelő helyiségeibe helyeztem át.

Kitünő tisztelettel
Fehér István
cipésmester.

Alulírott tisztelettel értesítem nb. vevőimet és rendelőimet, hogy

férfi-divatszalonomat

a Kralja Petra ul. 6. szám alól a r. kath. hitközségi palota (Kralja Petra ul. 30.) első emeletére a volt Trifkovics-féle orvosi rendelő helyiségeibe helyeztem át.

Kitünő tisztelettel
Fehér Pál
francia uri divatszabó.

2258 1-0

HITÉLET

magyar keresztény folyóirat. — Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mošorin—Bačka

Az új Moravetz Album a legszebb ajándék.

Az idei Karácsonyra a Moravetz Album harmadik kötete jelenik meg. 18 egész új dal, tánc és magyar nótá sláger, azonkívül Bartók: Este a székeleyknél, Puccini: Toska, Liszt: Rhapsodia, Rubinstein: Azra stb. stb. összesen 35 mű, melyek egyenkint véve 1250 leibe kerülnének, van az új Moravetz Albumban felvéve. Ezen új albumnak nem szabad hiányozni egyetlen művelt család zongorájáról sem, ára 70 Dinár. Az első kötet hegedű kiadása (klarinéton és mandolinon is játszható) 48 Dinár, cimbalomra 48 Dinár. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy a **Moravetz zeneműkiadónál, Timisoarán.**

2047-1-6

Dijtalanul közvetítünk Önnek
tisztviselőt, segédet, soffört,
vagy bármilyen alkalmazottat „Jugokomercia“ állasközvetítő, Parnogmlina ul. 10.

Beck János

papirkereskedése és
könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.
Nagy raktár divatos, modern levélpapírokból.

Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet